

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Gheorghieva Fedora, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Tarlev Petru XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat pe XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.11.2018 – 21.05.2019;

Instanța de apel: 16.07.2019 – 23.09.2019;

Instanța de recurs: 26.11.2019 – 13.05.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia (sediul Central) din 21 mai 2019, *examinând cauza în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, în baza art. 55 Cod penal, Tarlev Petru, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, a fost liberat de răspundere penală, procesul penal în privința sa fiind încetat, cu tragerea lui Tarlev Petru la răspundere contravențională, fiindu-i stabilită sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 (o sută cincizeci) de unități convenționale, ceea ce constituie suma de 7 500 (șapte mii cinci sute) de lei.

Cheltuielile judiciare au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat, în fapt, că Tarlev Petru, activând în calitate de primar al sat. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, confirmat în această funcție conform hotărârii Judecătorei Basarabeasca din 30 iunie 2015, fiind potrivit Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, șeful administrației publice locale, înțelegând și conștientizând caracterul acțiunilor sale ilegale, având în atribuțiile sale de serviciu conducerea, coordonarea și controlul activității serviciilor publice locale, ignorând și acționând în contradictoriu cu prevederile art. 39 pct. q) Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, care

prevede că atribuția exclusivă la îndeplinirea actelor notariale conform Legii cu privire la notariat aparține secretarului, la data de 16 august 2018, fiind în exercițiul funcției deținute, urmărind scopul producerii unor consecințe juridice și săvârșirea unei fapte cu intenție, care poate produce consecințe socialmente periculoase, urmărind scopul falsificării actelor oficiale, a confecționat și a introdus date vădit false în procura (împuternicire legalizată prin care cineva poate reprezenta o persoană fizică sau juridică și poate acționa în numele acesteia) cu nr. 924 din 16 august 2018 cu termen de valabilitate de 6 luni, „privind împuternicirea de către Tarlev Domnica pe Tarlev Tudor cu dreptul ca ultimul să primească compensațiile, indemnizațiile, alocațiile, pensia și plata pentru perioada rece din cadrul Oficiului poștal Bașcalia”, precum că la sediul biroului s-a prezentat Tarlev Domnica, a cărei identitate a fost stabilită și capacitate de exercițiu verificată, care ar fi cerut întocmirea procurii și după care ar fi citit-o și ar fi semnat-o în prezența dânsului, confirmând astfel întocmirea acesteia, deși cunoștea cu certitudine că Tarlev Domnica era plecată peste hotarele Republicii Moldova.

Prima instanță a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: *confecționarea documentelor oficiale false, care acordă drepturi*.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea totală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care: inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 de unități convenționale, cu privarea, în temeiul art. 65 Cod penal, de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 2 ani, precum și să se încaseze din contul inculpatului cheltuielile judiciare în sumă de 235, 85 lei.

3.1 În argumentarea apelului, cu referire la aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, a invocat că prima instanță neîntemeiat l-a liberat pe inculpat de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională.

A susținut că prima instanță nu urma să aplice prevederile art. 55 Cod penal din motiv că inculpatul, în timpul exercitării funcției sale, a ignorat totalmente prevederile art. 39 alin. (1) pct. q) Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 și a întocmit o procură din numele unei persoane ce se afla peste hotarele Republicii Moldova, prejudiciind astfel intenționat și considerabil imaginea autorităților publice.

A mai indicat apelantul că pentru a restabili echitatea socială, prima instanță urma să-l atragă pe inculpat anume la răspundere penală, stabilindu-i pedeapsa penală în conformitate și ținând cont de prevederile art. 61 și 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, a considerat că în speță se impune suplimentar și privarea inculpatului, în temeiul art. 65 Cod penal, de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 2 ani, reieșind din faptul că la momentul săvârșirii infracțiunii deținea o asemenea funcție.

În continuare, cu referire la cheltuielile judiciare, a susținut că art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că instanța poate obliga inculpatul să le recupereze, menționând că obligația recuperării de către inculpat a cheltuielilor judiciare decurge din fapta infracțională a acestuia, fiindcă fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu ar fi fost efectuate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 septembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că pronunțând sentința, prima instanță corect a constatat faptele și circumstanțele cauzei, ajungând la concluzia, în baza art. 55 Cod penal, că inculpatul urmează a fi liberat de răspundere penală, iar procesul penal în privința sa – încetat, cu tragerea inculpatului la răspundere contravențională.

Instanța de apel a specificat că în virtutea art. 2 Cod penal, unul dintre scopurile legii penale constă în prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, inclusiv de către inculpat, ceea ce și determină corectarea acestuia.

Instanța de apel a relevat că prima instanță corect a aplicat prevederile art. 55 Cod penal, deoarece inculpatul a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară, și anume infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, și-a recunoscut integral vina, solicitând judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu există prejudiciu cauzat prin infracțiune și s-a constatat că, corectarea inculpatului este posibilă fără a fi supus răspunderii penale, astfel în speță fiind întrunite condițiile de aplicarea anormei citate supra.

De altfel, instanța de apel a notat că argumentele procurorului se referă, în principal, la aprecierea și încadrarea juridico-penală a acțiunilor inculpatului, cu toate că vinovăția inculpatului nu a fost contestată, argumentele respective neavând tangență cu corectitudinea aplicării de către prima instanță a prevederilor art. 55 Cod penal.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a ajuns la concluzia că inculpatului urmează a-i fi stabilită sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale, această sancțiune fiind una echitabilă, legală și corect individualizată, prima instanță luând în considerație toți factorii prevăzuți de legislația aplicabilă în coraport cu circumstanțele concrete ale cauzei.

În continuare, în ceea ce vizează cheltuielile judiciare, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prin prisma prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, cheltuielile respective nu urmează a fi suportate de inculpat.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată în termen cu recurs ordinar de către **procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Gheorghieva Fedora**, aceasta invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) și 12) Cod de procedură penală și solicitând casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 de unități

convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 2 ani.

5.1 În argumentarea recursului, cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, procurorul nu a prezentat nici un argument, lăsând fără careva motivarea invocarea acestui temei de casare.

5.2 Cu referire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, procurorul a susținut că este neîntemeiată aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 55 Cod penal, o atare abordare a instanței fiind prea blândă, fiindcă doar tragerea inculpatului la răspundere penală, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice, va atinge scopul pedepsei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și argumentele prezentate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu în baza materialelor din dosar.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Iar, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi de drept procesual sau formal și de drept material sau substanțial. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Colegiul penal consideră necesar să menționeze că procurorul invocând în recursul depus temeiul de recurs prevăzut de *art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, dar de *art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, nu a prezentat nici un argument în acest sens, recursul fiind nemotivat și steril, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul acuzării cu argumente, care l-ar justifica sub acest aspect, cu atât mai mult că decizia instanței de apel a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei.

Totodată Colegiul penal menționează, că aceleași argumente au fost invocate și în instanța de apel, acestea au constituit obiect de examinare și asupra cărora instanța de apel s-a expus în soluția adoptată, indicînd în mod expres considerentele din care a ajuns la concluzia aplicării prevederilor art. 55 Cod penal, motivare pe care instanța de recurs ordinar o susține.

În acest sens, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 55 alin. (1) Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181¹, 256, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (1¹), art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335¹ alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Astfel, Colegiul penal ține să sublinieze că esența acestui tip de liberare de răspundere penală constă în aceea că fapta comisă rămâne a fi considerată infracțiune, însă instanța, în condițiile expres și limitativ prevăzute de lege pentru unele infracțiuni de o gravitate redusă, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică, ce atrage aplicarea unei sancțiuni cu caracter contravențional.

Conform sentinței primei instanțe, menținute prin decizia instanței de apel, prevederile art. 55 Cod penal urmau a fi aplicate din motiv că inculpatul a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară, și anume infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, care se încadrează în ipoteza art. 55 alin. (1) Cod penal, și-a recunoscut integral vina, solicitând judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu există prejudiciu cauzat prin infracțiune și s-a constatat că, corectarea inculpatului este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

Analizând prevederile legale în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal conchide că instanța de apel în mod corect și întemeiat a ajuns la concluzia că prima instanță, care în baza art. 55 Cod penal, l-a liberat pe inculpat de răspundere penală, procesul penal în privința sa fiind încetat, cu tragerea inculpatului la răspundere contravențională, fiindu-i stabilită sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale, și-a executat obligația de realizare a scopurilor legii penale.

Aici, se impune mențiunea că acuzarea contestă întrunirea unei singure condiții dintre cele prevăzute de art. 55 alin. (1) Cod penal, considerând că, corectarea inculpatului nu este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

Colegiul penal evidențiază că, condiția ce se referă la posibilitatea corectării persoanei fără a fi pedepsită penal are la bază informații cum ar fi atitudinea vinovatului, din care rezultă că el regretă fapta comisă, atitudine care poate să se manifeste prin căință față de victimă, prin eforturi depuse pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, prin străduința de a acoperi paguba pricinuită, prin atitudinea acestuia față de organele judiciare, care constă în recunoașterea

faptei, prin colaborarea în vederea descoperirii infracțiunii și a altor participanți la infracțiune etc.

În context, Colegiul penal atestă că instanța de apel, care a susținut concluzia primei instanțe privind posibilitatea corectării inculpatului fără a fi supus răspunderii penale, corect a evidențiat că inculpatul, ce se caracterizează pozitiv și s-a căit sincer, a avut o contribuție activă la descoperirea infracțiunii, colaborând din start cu organul de urmărire penală. Din aceleași considerente, instanța de apel corect a indicat că sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 de unități convenționale este una echitabilă și corectă.

Ținând cont de cele expuse *supra*, Colegiul penal conchide că erorile invocate în recurs nu și-a găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Gheorghieva Fedora, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 23 septembrie 2019, în cauza penală în privința lui **Tarlev Petru XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 iunie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor